

FOTO: MILOSLAV MARTAN

Komplex skalních klášterů v Dambulle

RADY

Peníze

Srílanskou měnou je rupie a dělí se na 100 centů. Vycestovat můžete jak s americkými dolary, tak s eury. Lze je bez problémů směnit nejen v bance, ale i u mnoha pouličních prodejců. Kurs je zhruba 110 Rs za 1 euro. Tím vyjde asi 0,33 Kč za 1 rupii. Velmi příjemný přepočítání a Srí Lanku lze považovat za levnou zemi.

Bezpečnost

Možná i díky buddhistické víře jsou místní obyvatelé velmi milí, přátelští a vstřícní. Sever ostrova, kde vládnou separatističtí Tygři osvobození tamilského lámu, je pro turisty uzavřený. Zbytek země je vcelku bezpečný. Mimo velká města, jako třeba Colombo, není nutné mít zvýšené obavy. Místa, kde hrozí tamilské útoky, jsou pečlivě střežena armádou i policií. Jistě se nevyhnete bezpečnostním prohlídkám. Větším nebezpečím jsou nemoci. V tropické zemi je třeba zvýšené bezpečnosti jak u jídla, pití, tak i u ochrany před hmyzem.

Oblékání a zouvání

Velkou část buddhistických památek lze navštívit jen se

zahalenými rameny a dlouhými nohavicemi či sukní. Také je nutné zouvat boty, to má ovšem dvě úskalí. První z nich je rozpálená země, na které nelze udržet bosé nohy – nezapomeňte proto na ponožky. Druhý problém: kam s botami. U většiny míst je ochotný hlídač, který je za 10 Rs vezme do své péče. Jsou to lidé prostí a patří k nejchudším, ale jejich paměť a postřeh je obdivuhodný. Dokážou si u stovky lidí zapamatovat, komu jaké patří a neomylně vám vrátí ty pravé.

Fotografování

Na většině míst je fotografování bezproblémové a místní usměvaví obyvatelé velmi rádi zapojují. Úplný zákaz používat videokamery a fotoaparáty, nebo jejich zpoplatnění, je v některých památkách a klášterech. Dodržujte je, ušetříte si problémy se zabaveným filmem a případnou pokutou. Nezapomeňte dostatečné množství fotomateriálu. Na Srí Lance lze koupit filmy všech značek, ale většinou jsou nevhodně nabízeny na přímém slunci v rozpálených prosklených vitrínách.

V nich je více než 150 soch Buddhů. Hned v první jeskyni je obrovská 15 m socha odpočívajícího Buddhy. Nejkrásnější je jistě druhá jeskyně, která má úctyhodnou rozlohu 52 x 23 m a její přírodní strop dosahuje výšky až 7 m. A právě stropy jsou druhou chloubou celého komplexu: velmi krásně malovány a zdobeny nejen pestrými barvami, ale i zlatem.

Překvapením pro návštěvníky může být, že v buddhistickém chrámu je několik soch hinduistických bohů. Buddhistické učení a jeho obrovská míra tolerance je patrná po celé Srí Lance a neodsuzuje žádná jiná vyznání.

Kandy

Kandy je druhé největší a nejvýznamnější město Srí Lanky. Po dlouhá desetiletí, za portugalské a holandské nadvlády, bylo i hlavním městem sinhálského království. Oba tyto koloniální státy využívaly na ostrově hlavně jeho přístavy a vnitrozemí je příliš nezajímalo. Až Britové na počátku 19. století obsadili i Kandy a ovládli celou zemi, ve které pěstovali postupně kávu a čaj.

Dnešní Kandy je nejposvátnějším městem celého buddhistického světa. Vděčí za to relikvii Buddhova zubu. Po jeho smrti v roce 543 př. n. l. byl údajně vytažen z hořící hranice a ve 4. století byl propašován ve vlasech princezny na Cejlon a do královského města Anuradhapury. S měnicí se politickou situací ostrova měnil úkryt i vzácný zub, až skončil své putování právě v Kandy.

Dnes je posvátný zub uzavřen v několika schránkách a uschován v Chrámu Buddhova zubu. Obrovská stavba se zlatou střechou byla postavena ve dvou etapách v 17. a 18. století. Nádherný chrám je obklopen hlubokým vodním příkopem a z poslední doby i vysokým plotem. Nejposvátnější buddhistické sídlo se stalo v roce 1998 cílem bombového atentátu tamilských separatistů a dlouho bylo opravováno do původní podoby. Dnes je

chrám pravděpodobně nejhledanější a nejnavštěvovanější památkou Srí Lanky.

Galle

Poslední památka se poněkud liší. Není jí ani staré královské sídlo, ani významná buddhistická památka, ale vojenská pevnost v Galle. Roku 1505 sem počasí zahnal portugalskou flotilu a ta tu našla vhodné útočiště. Na konci 16. století tu pak postavili malou pevnost, kterou využívali až do roku 1640.

Holandáné, kteří převzali vládu nad celým územím, většinu pevnosti pobořili a vystavěli si novou a větší. Rozlohou 36 ha zabírá téměř celý mys a ze tří stran ji obklopuje Indický oceán. Pouze čtvrtina hradeb je směrem na sever, na pevninu. Odtud očekávali největší nebezpečí. Na jižní straně, kde hradby omývá moře, jsou tři významné strážní body. První z nich je určitě Point Utrecht Bartion, starou prachárnu zde doplňuje bílý štíhlý maják. Druhý a nejjihnější bod pevnosti je Flag Rock (Vlajková skála), ze které se připlouvajícím lodím signalizovalo nebezpečí. A třetí částí opevnění je bašta Triton s velkým vodním čerpadlem. Dnes se na hradbách předhánějí pouliční prodáváči s mladíky, kteří ochotně skáčí z výšky do průzračného moře. Samozřejmě za pár drobných mincí.

Poté, co byl hlavní cejlonský přístav přestěhován do Colomba, vytratil se z pevnosti i čilý život. Velká část budov tak zůstala v původní podobě a dochovalo se mnoho zajímavých architektonických prvků. Krásnou ukázkou spojení historie a tolerance na ostrově je mešita v blízkosti majáku. Vznikla přeměnou křesťanského kostela a bílá, vzorně udržovaná stavba svůj původní účel jistě nezapře.

Srí Lanka je ostrov nabitý úžasnými kulturními památkami sahajícími daleko před náš letopočet a rozhodně stojí za návštěvu nejen vyznavačů buddhismu. ●

MILOSLAV MARTAN

Vojenská pevnost a maják v Galle